

Het Witboek vervoer

Standpuntnota – mei 2016

Inleiding – Het Witboek van 2011

In 2011 nam de Europese Commissie in het kader van de groeistrategie 2020 van de Unie het Witboek "Stappenplan voor een interne Europese vervoersruimte – werken aan een concurrerend en zuinig vervoerssysteem" aan.

De algemene doelstelling van dit stappenplan is het ontwikkelen van een langetermijnstrategie waarmee het vervoerssysteem van de Europese Unie (EU) efficiënter en veiliger wordt.

Het stappenplan verschilt in omvang van eerder witboeken omdat dat het is gebaseerd op een visie die vier decennia omspannt, tot 2050, al bevat het ook eerdere doelstellingen voor 2020 en 2030. Ook wordt duidelijk vermeld dat het beperken van de mobiliteit geen optie is.

Dit neemt niet weg dat in het stappenplan ambitieuze doelstellingen op het gebied van duurzaamheid worden geformuleerd, met name wat betreft energie-efficiëntie, vermindering van de afhankelijkheid van olie, terugdringing van de broeikasgasemissies en technologische ontwikkeling.

In het Witboek van 2011 zijn tien doelstellingen voor een concurrerend en zuinig vervoerssysteem vastgesteld, die fungeren als benchmarks voor de verwezenlijking van een reductie van de broeikasgasemissies met 60%. Ook bevat het Witboek een uit veertig initiatieven bestaande strategie die in de komende tien jaar deze doelstellingen moet helpen verwezenlijken.

Aanbevelingen en respons van het EESC

Het Europees Economisch en Sociaal Comité (EESC) onderstreept dat de visie dat de broeikasgasemissies binnen de vervoerssector in 2050 met 60% moeten zijn teruggedrongen, hoewel buitengewoon uitdagend, in overeenstemming is met de doelstellingen van het algehele klimaatbeleid van de EU. Er is een redelijk evenwicht gevonden tussen de noodzaak van een snelle vermindering van de broeikasgasemissies en de tijd die nodig is om de energie-efficiëntie in een interne Europese vervoersruimte te optimaliseren en nieuwe, duurzame brandstoffen en aandrijfsystemen te ontwikkelen.

Het EESC wijst op de grote kloof tussen de doelstellingen, de manieren waarop die moeten worden verwezenlijkt en de

daarvoor vereist financiering. Het EESC beveelt aan de strategische maatregelen uit het stappenplan (voor de periode tot 2050) en de meer praktische, direct te nemen maatregelen (voor 2020 en 2030) beter op elkaar af te stemmen.

Naar aanleiding hiervan heeft het EESC in april 2013 de vaste studiegroep Tenuitvoerlegging van het Witboek vervoer in het leven geroepen om een echte dialoog over essentiële elementen van het vervoersbeleid in zowel het besluitvormings- als het beleidsuitvoeringsproces tot stand te brengen. Dit verbetert niet alleen het begrip en de aanvaarding van mogelijke beleidsmaatregelen, maar ook de kwaliteit en de efficiency van toekomstige besluiten.

De vaste studiegroep heeft vanaf het begin suggesties gedaan voor innovatieve manieren om het Europees maatschappelijk middenveld hierbij te betrekken teneinde de kwaliteit van de besluiten te verbeteren en ervoor te zorgen dat beleids- en uitvoeringsmaatregelen goed worden begrepen en worden gesteund door de direct betrokken partijen. De vaste studiegroep heeft zich voornamelijk geconcentreerd op de organisatie van een bidirectionele participatieve dialoog en het vinden van manieren om de actieve deelname van de betrokken partijen te waarborgen.

Na de instelling van de vaste studiegroep heeft deze, als eerste stap, opdracht gegeven tot de uitvoering van studies en een aantal evenementen georganiseerd waar informatie werd verstrekt en inspiratie kon worden opgedaan voor de wijze waarop de dialoog zijn beslag zou kunnen krijgen. Dit heeft geresulteerd in een reeks richtsnoeren voor het beheer van de dialoog. Als concrete stap op weg naar het voeren van deze dialoog werd een pilotproject gestart, en in mei 2015 werd in Malmö een conferentie onder de titel *Shaping the Future of Core Network Corridors* gehouden.

Wat de Europese Unie doet – tussentijdse evaluatie van het Witboek van 2011

Die In april 2015 werd het advies van het EESC getiteld "Stappenplan voor een interne Europese vervoersruimte – vooruitgang en uitdagingen" goedgekeurd. In het advies wordt benadrukt dat de interne Europese vervoersruimte een belangrijk agendapunt blijft. Ook wordt er in het advies op gewezen dat er nog steeds een aantal belangrijke belemmeringen bestaan voor de totstandbrenging

van de interne Europese vervoersruimte, die duurzame groei en fatsoenlijke banen met goede arbeidsomstandigheden moet opleveren.

Tijdens haar tussentijdse evaluatie in 2015 van het Witboek vervoer van 2011 organiseerde de Europese Commissie een openbare raadpleging om de balans van de voortgang op te maken. In dat kader beoordeelde de Commissie de situatie in de vervoerssector, evenals de in 2011 vastgestelde trends, prioriteiten en doelstellingen.

In reactie op deze tussentijdse evaluatie organiseerde het EESC in maart 2015 een hoorzitting met de titel *White Paper on Transport: where do we stand?*. Dit evenement werd gehouden in verband met een op verzoek van het Europees Parlement opgesteld verkennend advies, "Stappenplan voor een interne Europese vervoersruimte – vooruitgang en uitdagingen", waaraan het EESC in april 2015 zijn goedkeuring hechtte. In dit advies pleitte het EESC voor het houden van een participatieve dialoog in verband met het evaluatieproces.

Vier jaar nadat een aanvang is gemaakt met de uitvoering van het stappenplan merkt het EESC op dat er een aantal initiatieven is ontplooid, maar dat deze tot dusverre vrij beperkte resultaten hebben opgeleverd. Niettemin zijn er stappen ondernomen, in de vorm van zowel wetgevingsvoorstellen als beleidsinitiatieven. Denk bijvoorbeeld aan de nieuwe verordening betreffende TEN-V-richtsnoeren en de verordening tot vaststelling van de financieringsfaciliteit voor Europese verbindingen (allebei vastgesteld in 2013), de wetgeving over de uitrol van infrastructuur voor alternatieve brandstoffen, en maatregelen om de uitstoot van broeikasgassen door voertuigen te verminderen.

Op het gebied van het scheppen van voorwaarden voor verdere marktopening, toezicht op naleving en vereenvoudiging van het grensoverschrijdende wegvervoer is echter nog maar weinig bereikt.

Standpunt van het EESC

In 2015 heeft het EESC in het kader van de tussentijdse evaluatie opnieuw zijn steun uitgesproken voor de in het Witboek van 2011 vastgestelde doelstellingen.

Meer informatie

EESC-website: www.eesc.europa.eu

Afdeling Vervoer, Energie, Infrastructuur en Informatiemaatschappij (TEN): www.eesc.europa.eu/ten

EESC-adviezen

Advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité over het Witboek "Stappenplan voor een interne Europese vervoersruimte – werken aan een concurrerend en zuinig vervoerssysteem":

<http://www.eesc.europa.eu/?i=portal.en.ten-opinions.20491>

Witboek vervoer: naar participatie en betrokkenheid van het maatschappelijk middenveld:

<http://www.eesc.europa.eu/?i=portal.en.ten-opinions.22570>

Stappenplan voor een interne Europese vervoersruimte – vooruitgang en uitdagingen (verkennend advies op verzoek van het Europees Parlement):

<http://www.eesc.europa.eu/?i=portal.en.ten-opinions.34623>

Vaste studiegroep *Tenuitvoerlegging van het Witboek vervoer*:

<http://www.eesc.europa.eu/?i=portal.en.transports-permanent-study-group>

***Shaping the Future of Core Network corridors*, 6 mei 2015**

<http://www.eesc.europa.eu/?i=portal.en.events-and-activities-future-core-network-corridors>

***Taking stock of EU transport policy - the 2011 White Paper: achievements and challenges*, 12 november 2015:**

http://ec.europa.eu/transport/themes/strategies/events/2015-11-12-white-paper_en.htm

Openbare hoorzitting van het EESC over *White Paper on Transport: where do we stand?*, 6 maart 2015:

<http://www.eesc.europa.eu/?i=portal.en.events-and-activities-white-paper-transport-assessment>

Verordening (EU) nr. 1315/2013 betreffende richtsnoeren van de Unie voor de ontwikkeling van het trans-Europees vervoersnetwerk: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?qid=1462354931502&uri=CELEX:32013R1315>

Verordening (EU) nr. 1316/2013 tot vaststelling van de financieringsfaciliteit voor Europese verbindingen:

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=CELEX:32013R1316>